

WIADOMOŚCI MUZEALNE

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE

CZERWIEC – PAŹDZIERNIK 2015

„DAWNE SPORTY, GRY I ZABAWY W ROSJI”

Wystawę symbolicznie otwierają (od lewej): dyrektor RONI K Siergiej Antufiew, Ambasador FR w Polsce Siergiej Andriejew i dyrektor MSiT Tomasz Jagodziński

Wernisaż wystawy, przygotowanej przez Państwowe Muzeum Sportu w Moskwie, we współpracy z Rosyjskim Ośrodkiem Nauki i Kultury w Warszawie, odbył się w siedzibie MSiT 2 października.

Gości powitali dyrektor MSiT w Warszawie **Tomasz Jagodziński** i wicedyrektor Państwowego Muzeum Sportu w Moskwie **Aleksander Dubinin**. Głos zabrał także honorowy patron wystawy, Ambasador Federacji Rosyjskiej w Polsce **Siergiej Andriejew**.

Aleksander Dubinin podarował warszawskiemu MSiT pierwszą wydaną przez moskiewskie muzeum publikację, dotyczącą zbiorów tej placówki, a także pamiątkowe koszulki. Tomasz Jagodziński zrewanżował się zbiorem plakatów olimpijskich (w tym – autorstwa laureata złotego „Waw-

rzynu Olimpijskiego” Karola Śliwki), przekazał również dar prof. **Wojciecha Lipońskiego** dla Państwowego Muzeum Sportu w Moskwie – książkę „World Sports History” autorstwa Profesora.

Uroczystemu otwarciu towarzyszył krótki recital piosenek Włodzimierza Wysockiego w wykonaniu **Eugeniusza Malinowskiego**, a także pokaz przygotowany

Pokaz walki przygotowany przez Polską Federację Mas-Wrestlingu

przez Polską Federację Mas-Wrestlingu, który przedstawili mistrzowie Polski w tej dyscyplinie – **Szymon Niemiec** i **Radomir Duda**. Ku zaskoczeniu zgromadzonych gości, swych sił w mas-wrestlingu spróbowali także...Ambasador Siergiej Andriejew i dyrektor Tomasz Jagodziński. Ich zacięty pojedynek zakończył się sprawiedliwym remisem.

Na wystawie przedstawiono kilkanaście form zabawy i rywalizacji sportowej uprawianych w Rosji. Wśród nich – niezwykle popularne *gorodki*, o których wzmianki można znaleźć w legendach i dawnych kronikach, *łaptę* podobną do polskiego palanta, znaną plemionom słowiańskim już ponad tysiąc lat temu czy wywodzący się z Jakucji *mas-wrestling*, który od kilku lat uprawiany jest także w Polsce. Ekspozycja w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie będzie otwarta do 10 listopada.

Tradycje rywalizacji o charakterze sportowym występowały w Rosji – podobnie jak i w innych krajach – od czasów średniowiecza. Ich przejawy przetrwały w licznych grach i ludowych zabawach bardzo długo. Jednakże dopiero rozrastające się miasta (XVII-XVIII w.) stworzyły dogodne warunki dla przeprowadzania różnorodnych zawodów. Bawiono się, ścigano, walczone i współzawodniczone w różnego rodzaju grach i zabawach na ślubach, pogrzebach,

po wyrokach sądowych niezależnie od wyniku rozprawy, na targach i jarmarkach całej Rosji. Popularność poszczególnych gier i zabaw była w różnych regionach rozmaita, niemniej zasięg ich uprawiania zawsze był duży, a żywotność spora, skoro niektóre z nich przetrwały, często w prawie niezmienionej formie, przez pokolenia. Były też gry i zabawy częstym motywem sztuki ludowej, pojawiały się w różnorodnej formie w pieśniach, bajkach i twórczości plastycznej. (M.P.)

Jedną z autorek wystawy Irina Dżidżiguri (z prawej) oprowadza Ambasadora Siergieja Andriejewa i dyrektora Tomasza Jagodzińskiego

X RADA DYREKTORÓW OLYMPIC MUSEUMS NETWORK

Siedziba Richmond Olympic Experience, gdzie odbyło się spotkanie

We wrześniu już po raz dziesiąty zorganizowano spotkanie Rady Dyrektorów Olympic Museums Network (Sieci Muzeów Olimpijskich). Tym razem odbyło się ono w kanadyjskim Richmond, gdzie niedawno otwarto muzeum Richmond Olympic Experience.

Podczas obrad – prowadzonych przez prezydenta OMN, a jednocześnie przewodniczącego Departamentu

Kultury i Dziedzictwa MKOl **Francisa Gabeta** – dużo uwagi poświęcono realizacji Agendy 2020 Departamentu Kultury i Dziedzictwa MKOl, dotyczącej dalszego łączenia sportu i kultury, nie tylko w czasie igrzysk olimpijskich.

Innym istotnym punktem spotkania było przyjęcie do OMN nowych członków: Peruwian Olympic Museum w Limie (Peru), Nanjing Olympic Museum (Chiny), Slovak Olympic and Sport Museum w Bratysławie (Słowacja), United States Olympic Museum w Colorado Springs (USA), Athens Olympic Museum (Grecja), Nagano Olympic Museum (Japonia), IRIRAN Museum w Teheranie (Iran). W sumie OMN zrzesza już więc 29 placówek z 24 krajów.

Dyrektor MSiT **Tomasz Jagodziński** przedstawił raport z działalności w dwóch ostatnich latach. Muzeum zorganizowało m.in. międzynarodowe spotkanie Grupy Roboczej ds. Kolekcji Muzealnych, które zostało bardzo dobrze ocenione. Warszawskiej placówce powierzono więc kolejne odpowiedzialne zadania – w 2018 roku zorganizuje ona Międzynarodową Olimpijską Giełdę Kolekcjonerów MKOl oraz spotkanie Masterclass, czyli konferencję z warsztatami dla pracowników wszystkich muzeów z programu OMN. (M.P.)

KOLARSKIE ŚWIĘTO W MSiT

W dniach 3-27 września w MSiT prezentowano wystawę „Peleton. Ireneusz Chmurzyński – rysunek, malarstwo”, na którą złożyły się zdjęcia archiwalne, grafiki węglem i wielkoformatowe obrazy akrylowe oddające klimat zmagani kolarskich.

Na finisażu wystawy gościło wiele sław polskiego kolarstwa. W środku - w koszulce kolarskiej - Autor wystawy, I. Chmurzyński

Najpierw poznajemy peleton „od środka” – dzięki zastosowanym formom przestrzennej ekspozycji dzieł oraz fragmentarycznym ujęciom tematu. Utrzymane w czerni grafiki potęgują wymiar trudu, jakim okupione są tak zwycięstwa, jak i klęski. W kolejnym ciągu ekspozycji wychodzimy na zewnątrz peletonu – w sensie dosłownym oddalamy się od wielkoformatowej palety kolorowych plam, aby zyskać efekt impresjonistyczny, rozebrać kształty, poczuć akcję zdarzeń. Podążamy za kolarzami niczym operator z kamerą, relacjonujemy zdarzenia na trasie, jak sprawozdawca sportowy, dopingujemy zawodników na trasie...

Wystawę łączącą sztukę z kolarstwem **Ireneusz Chmurzyński** zadedykował **Bogdanowi Tuszyńskiemu**, legendarnemu sprawozdawcy sportowemu, który w dziejach wyścigów kolarskich zapisał się m.in. słynnymi relacjami z pokładu helikoptera (kultowa zapowiedź: „Halo, halo, tu helikopter...”). Dziennikarz-senior od lat jest mentorem artysty. Jego słowa zachęty, sygnowane podpisem, widnieją na prezentowanych grafikach I. Chmurzyńskiego.

Wernisaż i finisaż wystawy okazały się kolarskim świętem i zgromadziły wiele znanych postaci polskiego kolarstwa. Przybyli m.in. medalista IO i MŚ, triumfator Wyścigu Pokoju **Ryszard Szurkowski**, zwycięzca Tour de Pologne: **Marian Więckowski** (1954-56),

Bogusław Fornalczyk (1958), **Jan Kudra** (1962, 1968), **Józef Gawliczek** (1966), **Jan Stachura** (1970), **Wojciech Matusiak** (1973), **Henryk Charucki** (1979) czy **Dariusz Baranowski** (1991-93). Obecni byli także redaktorzy naczelni patronów medialnych wystawy – **Włodzimierz Szaranowicz** (TVP Sport) i **Michał Pol** („Przegląd Sportowy”).

Specjalny patronat nad wystawą objął **Czesław Lang**, dyrektor generalny Tour de Pologne i tuz światowego kolarstwa, który służył merytorycznym i logistycznym wsparciem. Dzięki jego zaangażowaniu „Peleton” ma szansę stać się zaczynem Galerii Muzeum Polskiego Kolarstwa. Tworzyły ją będą obrazy przekazywane instytucjom oraz osobom prywatnym – sympatykom kolarstwa, kibicom i przyjaciółom TdP. Podobnie jak „Bieg dookoła Polski”, który zainicjowany w 1928 r. ruszył do miast i miasteczek, tak dzieła sztuki związane z tą szlachetną dyscypliną sportu, popularyzowaną przez TdP, trafiać będą do ludzi i instytucji promujących kolarstwo. Partnerami wystawy były Polski Komitet Olimpijski, Fundacja Centrum Edukacji Olimpijskiej, Polski Związek Kolarski i Warszawskie Towarzystwo Cyklistów.

Ireneusz Chmurzyński (1949, Dęblin) – artysta grafik, absolwent poznańskiej Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych (obecnie ASP), oficer WP. Po uzyskaniu dyplomu kierował Studium Plastycznym WP. Autor projektu pomnika-epitafium „Młynarzy polskich poległych w konwojach do Murmańska”, na cmentarzu alianckim w Murmańsku, oprawy plastycznej obchodów 45. rocznicy bitwy o Monte Cassino oraz 50. rocznicy Kampanii Norweskiej w Narwiku. Według jego projektu wzniesiono w 1991 r. w Zegrzu Pomorskim największy ołtarz polowy podczas pielgrzymki Jana Pawła II do ojczyzny, w trakcie której Papież spotkał się z żołnierzem WP. W dorobku artysty znajduje się wiele prac poświęconych wydarzeniom II Wojny Światowej i Powstaniu Warszawskiemu. (EK)

PROMOCJA KSIĄŻKI MISTRZA SZABLI

8 czerwca w Muzeum zorganizowano promocję najnowszej książki Wojciecha Zabłockiego pt. „Pojedynki i kobiety”.

Spotkanie, utrzymane w konwencji staropolskiej, poprowadzili przebrani w XVII-wieczny strój szlachecki dyrektor MSiT **Tomasz Jagodziński** oraz syn autora, poeta **Michał Zabłocki**. Uświetnił je pokaz Towarzystwa Szablistów w składzie: **Marcin Zabłocki, Marianna Mikoda, Karolina Patey, Wiktor Osiadacz, Andrzej Talarek i Marcin Cukiernik**. Ozdobą pokazu był pojedynek seniora rodu Zabłockich – w przeszłości trzykrotnego medalisty olimpijskiego – z synem Marcinem. Wnuczka bohatera uroczystości, **Urszula Zabłocka**, wykonała do własnej muzyki i akompaniamentu gitarowego dwa utwory: „Rękawiczka” Fryderyka Schillera w tłumaczeniu Adama Mickiewicza i „Parada riposta” Michała Zabłockiego. Artystycznym dopełnieniem spotkania był wernisaż wystawy rysunków W. Zabłockiego, ilustrujących książkę „Pojedynki i kobiety”, czynnej do 31 lipca.

Podczas uroczystości W. Zabłocki został uhonorowany medalem „Pro Masovia” za wybitne zasługi dla regionu. Odznaczenie wręczyli, w imieniu marszałka województwa mazowieckiego **Adama Struzika**, zastępca dyrektora Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki **Agnieszka Kuźmińska** oraz kierownik Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki **Marian Sołobodowski**. Honorowym gościem był szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego prof. dr hab. gen. **Stanisław Koziej**.

Szermierczy pojedynek Wojciecha Zabłockiego z synem Marcinem

Treścią książki są słynne pojedynki między mężczyznami, do których dochodziło w różnych czasach i różnych krajach, z uwzględnieniem roli kobiet w ich inicjowaniu (...). Autor przedstawia tło historyczne i społeczne, przyczyny oraz dalsze losy bohaterów sławnych pojedynków ostatnich kilku stuleci, w których tle występowały kobiety. W tych niecodziennych sytuacjach ukazują się nam, między innymi, osobistości znane z historii: ze świata polityki (Radziwiłł, Lasalle, Poniatowski, Lincoln), literatury (Puszkina, Lermontow, Łoziński), sztuki (Chwistek, Dunin-Borkowski), a także postać powszechnie obecna w świadomości społecznej, jaką jest Casanova (...). Jak przystało na inżyniera, Autor problemowo podszedł do swego zadania, wyróżniając, obok wstępu, 7 rozdziałów, w których przedstawił łącznie 24 historie (...).

z przedmowy Leszka Jarosławskiego

(E.K.)

NOWY ZBIÓR WIERSZY KRZYSZTOFA ZUCHORY

29 czerwca w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie odbyło się spotkanie z Krzysztofem Zuchorą „Poetyckie agony – i sport i sztuka istnieje od człowieka do człowieka”, połączone z promocją nowego zbioru wierszy poety pt. „Bliskość”.

Ubarwiona anegdotami opowieść o sztuce pisania wierszy wzbogacona została recytacją utworów, zarówno z nowego, jak i poprzednich tomów. Autor podzielił się swoimi refleksjami na temat pokrewieństwa sztuki i sportu – dwóch pasji, którym poświęcił życie.

K. Zuchorę od dawna łączy z MSiT więzy przyjaźni, a jego poezja nie po raz pierwszy znalazła swoje miejsce w muzealnych salach. Współpracował z Muzeum również przy rozmaitych publikacjach i wystawach. W uznaniu tych faktów poeta został uhonorowany przez wicedyrektora **Aleksandrę Czechowicz-Woźniak** medalem 60-lecia Muzeum, sam z kolei podarował do zbiorów swój srebrny

Wawrzyn Olimpijski, który otrzymał w 2004 roku za tom wierszy „W zatoce serca”. Spotkanie Muzeum zorganizowało we współpracy z Fundacją Centrum Edukacji Olimpijskiej i jej dyrektorem **Kajetanem Hądzelkiem**.

Krzysztof Zuchora (ur. 1940) – poeta, eseista, pedagog, doktor habilitowany nauk o kulturze fizycznej, wykładowca na warszawskiej Akademii Wychowania Fizycznego im. J. Piłsudskiego. Autor licznych zbiorów wierszy, książek poetyckich i sportowych, redaktor polskiego wydania „Kroniki Sportu”, członek Polskiego Komitetu Olimpijskiego i Polskiej Akademii Olimpijskiej. Laureat złotego (1996) oraz dwukrotnie srebrnego (2004, 2012) Wawrzynu Olimpijskiego.

(M.P.)

WŁADYSŁAW BYSZEWSKI – JEŹDZIEC I HODOWCA

Wystawę przygotowaną przez Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Warszawie, prezentowano w MSiT od 7 lipca do 23 sierpnia.

Ekspozycja, składająca się z blisko 30 fotografii, przybliżyła niezwykłą postać ikony polskiego jeździectwa i hodowli koni, **Władysława Byszewskiego** (ur. 1922), na różnych etapach jego życia. Począwszy od dzieciństwa w sielskim majątku rodzinnym w Słupi i pierwszych kroków stawianych w świecie jeździectwa, przez karierę wybitnego, utytułowanego jeźdźcy i czołowego hodowcy Polskiej Stadniny Koni „Moszna”, aż po rolę sędziego w międzynarodowych zawodach konnych.

Wystawę otworzyli wspólnie wicedyrektor Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie **Aleksandra Czechowicz-Woźniak** i wicedyrektor Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa **Stefan Olech**. Honorowymi gośćmi wernisażu byli **Adam Byszewski** – bratanek pana Władysława, któremu stan zdrowia nie pozwolił na przybycie, a także **Michał Wierusz-Kowalski**, który – we współpracy z bohaterem wystawy – przedstawił w książce „Besson i Demona. Zapiski koniarza” jego pasjonującą historię. Na wernisażu gościliśmy również prezesa Polskiego Związku Jeździectwa, **Marcina Szczypiorskiego**.

W polskim jeździectwie i polskiej hodowli Władysław Byszewski jest postacią niezwykłą. Wyznaczał kierunki

i kontrolował, jako inspektor Centralnego Zarządu Hodowli Zarodowej, państwowe stada i stadniny koni. Sędziuje pokazy i czempiony hodowlane. Uprawiał z dużym sukcesem sport wyczynowy. Był członkiem zarządu Polskiego Związku Jeździeckiego, w którego strukturach działa do dzisiaj, jako czynny sędzia klasy międzynarodowej w dyscyplinach: skoki przez przeszkody i WKKW oraz przewodniczący Kapituły Odnaczeń. Do dziś współpracuje z miesięcznikiem „Koń Polski” i kwartalnikiem „Hodowca i Jeździec”.

dr Michał Wierusz-Kowalski (P.S.)

Od lewej: wicedyrektor MŁiJ Stefan Olech, wicedyrektor MSiT Aleksandra Czechowicz-Woźniak, wnuk bohatera wystawy Adam Byszewski

SPORTY ZIMOWE W SZTUCE POLSKIEJ W MSiT W KARPACZU

Od lewej: dyrektor MSiT w Karpaczu Zbigniew Kulik, dyrektor MSiT w Warszawie Tomasz Jagodziński, komisarz wystawy Paulina Soja z MSiT w Warszawie

11 czerwca w Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu otwarto wystawę pt. „Sporty zimowe w sztuce polskiej”, przygotowaną przez MSiT w Warszawie. Pod Karkonoszami można było ją oglądać do końca sierpnia.

Uroczystego otwarcia dokonali dyrektorzy obu zaprzyjaźnionych placówek – **Zbigniew Kulik** (MSiT w Karpaczu) oraz **Tomasz Jagodziński** (MSiT w Warszawie).

Warszawskie Muzeum gromadzi dzieła sztuki o tematyce sportowej od swojego powstania w 1952 roku. Tworzą one ważną i cenną część zbiorów. Obecnie liczba dzieł sztuki w kolekcji Muzeum, czyli: malarstwo, grafika, rzeźba, plakaty i medale artystyczne przekracza 7 tysięcy. W Karpaczu, w cieniu Śnieżki, gdzie sport i turystyka stanowią nieodłączny element życia, MSiT w Warszawie zaprezentowało 29 dzieł sztuki – obrazów, grafik, plakatów i rzeźb – ze swoich zbiorów.

Podziwiać można było między innymi portret autorstwa Stanisława Ignacego Witkiewicza przedstawiający Antoniego Gąsiora (działacza Polskiego Towarzystwa Narciarskiego). To jedno z najcenniejszych dzieł sztuki w zbiorach MSiT, podobnie jak portret Władysławy Kostakówny, pierwszej Miss Polonia, którą Wacław Dygmański ukazał w stroju narciarskim.

Spośród rzeźb uwagę zwracały przede wszystkim niewielkie rozmiarów, lecz ogromnego uroku statuetka „Narciarz” z lat 30. XX wieku oraz będący jej gabarytowym przeciwieństwem „Bramkarz” Edwarda Łagowskiego, przedstawiający głowę hokejowego golkipera.

(P.S.)

WARSZAWSKI FUTBOL W LATACH OKUPACJI

Przez cały okres wakacyjny przed siedzibą Muzeum prezentowano wystawę plenerową pt. „Futbol niezwykłych dni – sport w okupowanej Warszawie”.

Ekspozycja, przygotowana przez Stowarzyszenie Serduszko dla Dzieci i Ośrodki Kibice Razem z funduszy Muzeum Historii Polski (uzyskanych w konkursie „Patriotyzm Jutra”), prezentuje historię warszawskiego sportu – szczególnie piłki nożnej – w czasach II wojny światowej. Jak podkreśla kurator wystawy, dr **Robert Gawkowski**, Polska była jedynym krajem, w którym za uprawianie sportu groziła śmierć, a mimo to podczas okupacji niemieckiej rozgrywano wiele meczów, a nawet utworzono konspiracyjną ligę. Sport funkcjonował jako jeden ze sposobów radzenia sobie z trudną wojenną rzeczywistością.

W konspiracyjnych piłkarskich mistrzostwach Warszawy udział brało wiele znanych po wojnie postaci – m.in. pisarz i dziennikarz **Olgi Budrewicz**, aktor **Andrzej Łapicki**, piłkarze i działacze piłkarscy **Leszek Ryłski** i **Mieczysław Szymkowiak**. Ten ostatni wspominał: „Na mecze te, choć już wówczas

organizowano na ulicach łapanki, przychodziło po kilka tysięcy widzów. Działo się to bez radia, prasy, afiszów. Pantomimą po prostu dowiadawali się oni o terminie i miejscu spotkania. To był fenomen. Nie mieściło się w głowie, że pomimo realnego niebezpieczeństwa ludzie przychodzili, bo chcieli oglądać futbol”.

Pod okupacją udało się rozegrać dwa pełne ligowe sezony – w 1942 i 1943 roku zwyciężyła Polonia, a na półmetku rozgrywek (nieukończonych z powodu wybuchu Powstania Warszawskiego) prowadził Grochów. W rozgrywkach udział brało 8-10 drużyn.

(M.P.)

PAMIĄTKI PIOTRA NUROWSKIEGO W ZBIORACH MSiT

Rodzina tragicznie zmarłego w katastrofie smoleńskiej prezesa Polskiego Komitetu Olimpijskiego podarowała Muzeum związane z Nim pamiątki.

Piotr Nurowski był przyjacielem Muzeum, a za jego prezesury w PKOl kolekcja MSiT wzbogaciła się o wiele znaczących przekazów związanych z ruchem olimpijskim – m.in. z igrzyskami w Turynie, Pekinie i Vancouver. Obecnie – niestety – możemy Go jedynie wspominać. Na ekspozycji stałej upamiętnia Go Order za Zasługi dla Europejskich Komitetów Olimpijskich (EOC).

W sierpniu do Muzeum trafił przekaz pamiątek Piotra Nurowskiego, który podarowały jego żona **Elżbieta** wraz z córkami **Justyną** i **Joanną**. Wśród kilkudziesięciu memorabiliów uwagę zwracają Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski wraz z legitymacją, otrzymany pośmiertnie, a także flaga PKOl, którą okryta była Jego trumna. MSiT otrzymało także liczne medale i plakietki pamiątkowe, m.in. komitetów olimpij-

skich Francji, Portugalii, Słowacji i Gruzji oraz igrzysk w Turynie, Pekinie i Vancouver.

Piotr Nurowski

(1945-2010) związany był głównie z lekkoatletyką – jako prezes PZLA (1973-76, 1978-80) był najmłodszym szefem związku sportowego na świecie. Pracował także w MSZ, zajmował się biznesem. Prezesem PKOl został w lutym 2005 roku, a cztery lata później Walne Zgromadzenie wybrało go na drugą kadencję, której niestety nie dokończył. Zginął w katastrofie prezydenckiego samolotu pod Smoleńskiem 10 kwietnia 2010 r. Był członkiem polskiej delegacji, która miała oddać hołd zamordowanym polskim oficerom w 70. rocznicę zbrodni katyńskiej.

(M.P.)

ODWIEDZILI MUZEUM

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie jest miejscem chętnie odwiedzanym przez oficjalne delegacje, osobistości świata sportu, kultury, polityki, dyplomacji oraz celebrytów, zarówno z kraju, jak i z zagranicy. Ostatnio gościli w Muzeum:

■ 12 sierpnia – czescy znawcy szermierki: **Leonid Křižek**, trener, publicysta i szef czeskiego Wydawnictwa Elka Press oraz **Michal Kňažko** specjalizujący się w broni długiej (włócznie, halabardy), renesansowych mieczach dwuręcznych, szabli i bagnietach. Wspólnie prowadzą w Pradze Szkołę Historycznej Szermierki Ars Dimicatoria. Goście zwiedzili ekspozycję stałą w towarzystwie dyrektora MSiT **Tomasza Jagodzińskiego** oraz przewodniczącego Rady Muzeum prof. **Wojciecha Zabłockiego**.

■ 24 września – członkowie Stowarzyszenia Historycznego im. 10 PP z Łowicza, zajmującego się upamiętnianiem dziejów sportu w swoim regionie: **Bartłomiej Gałaj** i **Jan Ruciński**. Goście zwiedzili ekspozycję w towarzystwie wicedyrektor MSiT **Aleksandry Czechowicz-Woźniak** i **Tomasza Skoczka** przekazali do zbiorów komplet strojów z „meczu retro” rozegranego w Łowiczu w lipcu 2015 r.

■ 30 września – delegacja Ukraińskiej Federacji Samochodowej (FAU): wiceprezydent **Aleksandr Feldman** i przewodniczący rady nadzorczej **Artem Atoian**.

DARY DLA MUZEUM

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie szacuje, że obiekty pochodzące z darów stanowią ponad 80% całości jego zbiorów.

Zbiory każdego muzeum powstają w podobny sposób: dokonuje się zakupów (antykwarjat, aukcje, osoby prywatne) oraz otrzymuje różne obiekty jako dary od osób prywatnych, a także jako przekazy od instytucji. Wszystkim darczyńcom dziękujemy za wzbogacenie zbiorów muzealnych!

■ **Rodzina Nurowskich** – zbiór pamiątek po prezie PKOl Piotrze Nurowskim, w tym Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski wraz z legitymacją.

■ **Polski Komitet Olimpijski** – komplet strojów reprezentacji Polski z I Igrzysk Europejskich Baku 2015.

■ **Ireneusz Chmurzyński** – obraz „Peleton III”, prezentowany na wystawie „Peleton. Ireneusz Chmurzyński – rysunek, malarstwo”.

■ **Krzysztof Zuchora** – srebrny „Wawrzyn Olimpijski”, który poeta otrzymał w 2004 r. za tom wierszy „W zatoce serca”.

■ **Piotr Marciniak** – replika stroju sędziego piłkarskiego uszyta wg wzoru z 1938 r., replika piłki nożnej wykonana wg wzoru z okresu międzywojennego oraz szalik z „Meczu Retro” (05.07.2015) między Pogonią Lwów a zespołem w barwach przedwojennego Wojskowego Klubu Sportowego 10 Pułku Piechoty w Łowiczu.

DIAMENTY KOLEKCJI 60-LECIA MSIT – część 10.

Rok 2012 zapisał się w dziejach Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie jako rok Diamentowego Jubileuszu.

W ciągu 60 lat (od 1952 r.) udało się zgromadzić tysiące artefaktów: trofeów, strojów, sprzętu, pamiątek, a także dzieł sztuki, fotografii, dokumentów i wydawnictw. Ten pokazywany dorobek zasługuje na upowszechnienie, co zamierzamy zrealizować, wydając w przyszłości jubileuszową publikację – album prezentujący najcenniejsze obiekty z naszych zbiorów. Zanim to jednak nastąpi, na łamach biuletynu prezentujemy „w odcinkach” naszym Czytelnikom 60 skarbów jubileuszowej kolekcji muzealnej.

Dyplom Antoniego Sikorskiego

Zaświadczenie w formie dyplomu wykonane na zlecenie Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów, organizatora wyścigu rowerowego dla cyklistów niestowarzyszonych w Warszawskim Towarzystwie Cyklistów. Zawody na szosie lubelskiej odbyły się w lipcu 1898 r. Zdobywca pierwszego miejsca Antoni Sikorski

otrzymał dyplom, namalowany przez Romualda Pawła Kowalczewskiego (1879–1922), malarza i rysownika w Warszawskim Towarzystwie Naukowym i prosektorium Uniwersytetu Warszawskiego, ucznia Wojciecha Gersona.

Górną partię dyplomu zdobi szarfa z napisem: „Od wyścigowców Warsz. Tow. Cyklistów”, opleciona girlandą drobnych kwiatków. Po jego lewej stronie umieszczony jest fragment pejzażu z drogą ujęty w ramkę w formie koła rowerowego, ozdobioną gałązką laurową. Poniżej pejzażu fotografia cyklisty, być może zwycięzcy, w ramce ze złotych rocaille'ów. Obok, ku stronie prawej rozciąga się treść dyplomu. W prawym dolnym rogu – na rozwiniętym arkusiku papieru podpisy 13 jurorów. Poniżej fotografii cyklisty widnieje data: „Dan w Miłosnie d. 31/VII/1898 r.”, a w lewym dolnym rogu dyplomu sygnatura: mal. R. Kowalczewski. Dyplom ofiarował do zbiorów Muzeum w 1998 r. Juliusz Łotocki. (E.K.)

W IV KWARTALE 2015 ROKU ZAPRASZAMY NA:**DZIEJE SPORTU POLSKIEGO I OLIMPIZMU**

ekspozycja stała
wtorek-piątek w godz. 9.00-17.00
sobota-niedziela w godz. 10.00-17.00

DAWNE SPORTY, GRY I ZABAWY W ROSJI

wystawa czasowa
ze zbiorów Państwowego Muzeum Sportu w Moskwie
2 października-10 listopada

TADEUSZ RÓŻEWICZ W KARKONOSZACH

wystawa czasowa
fotografie Z. Kulika ze zbiorów MSiT w Karpaczu
12 października-15 listopada

GIEŁDY KOLEKCJONERÓW PAMIĄTEK SPORTOWYCH

10 października, 28 listopada
w godz. 9.00-14.00

więcej informacji na: www.muzeumsportu.waw.pl

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE
Muzeum Rejestrowane
01-531 Warszawa, ul. Wybrzeże Gdyńskie 4
Centrum Olimpijskie
www.muzeumsportu.waw.pl
muzsport@muzeumsportu.waw.pl

Dyrektor: Tomasz Jagodziński

Numerы telefonów

Sekretariat 22 56 03 780, fax 63 71 501
Dział Muzealiów 22 56 03 783
Dział Naukowy 22 56 03 730
Archiwum Foto 22 56 03 782
Czytelnia 22 56 03 790
e-mail: biblioteka@muzeumsportu.waw.pl
Dział Edukacji i Promocji 22 56 03 786
e-mail: edukacja@muzeumsportu.waw.pl

Muzeum jest instytucją finansowaną ze środków
Samorządu Województwa Mazowieckiego

Dojazd

Autobusy: 114, 118, 185
(przystanek Centrum Olimpijskie)
116, 122, 157, 181, 205, 303, 518
(przystanek pl. Wilsona)
Tramwaje: 6, 15 (przystanek pl. Wilsona)
Metro (stacja pl. Wilsona)

**Materiały informacyjne do „Wiadomości Muzealnych”
przygotowują pracownicy MSiT
Fotografie ze zbiorów Archiwum Fotograficznego MSiT
Redakcja: Michał Polakowski
DTP: Izabela Wichrowska**